I PUC MID-TERM EXAMINATION OCTOBER-2023 (SET-1)

संस्कृतम् (09)

समय : 3 घण्टा 15 निमिषा: | गरिष्ठअङ्काः : 80

ಸೂಚನೆಗಳು :

1) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ A, B, C ಮತ್ತು D ಗಳೆಂಬ 4 ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ.
2) ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
3) ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಆಯಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

Instructions :

1) This question paper consists of four parts as A, B, C and D.
2) All parts are compulsory.
3) Every part should be answered as per the given instruction for each and every respective part.

PART-A

I अधो निर्दिष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि कोष्टकात् उद्धृत्य लिखत । 10x1=10

1. भुवनस्य गोप्ता कः? (अङ्गिरसः, शौनकः, ब्रह्मा, विष्णुः)
2. वेदाङ्गानि कति? (नव, दश, चत्वारि, षट्)
3. वासवः केषां राजा? (देवानां, मनुजानां, मत्स्यानां, दैत्यानां)
4. चटकस्य नाम किम्? (शीघ्रगः, कपिञ्जलः; काकः, शशः)
5. शश-कपिञ्जलयोः विवादनिर्णायकः कः? (वनराजः, काकः, अरण्यमार्जारः; मर्कटः)
6. भीमसेनः केन पाणिना पुच्छं जग्राह? (वामेन; दक्षिणेन, पश्चिमेन, पूर्वेण)
7. जगदायुः कः? (हनूमान्, भीमसेनः, केसरी, वायुः)
8. दशरथः कस्य सपर्यां करोति? (रामस्य, लक्ष्मणस्य, विश्वामित्रस्य, वसिष्ठस्य)
9. पुरुषादिनी का? (मेना, ताटका, कैकसा, कौसल्या)
10. मेना कस्य पत्नी? (मेघराजस्य, गन्धर्वस्य, पर्वतराजस्य; यक्षस्य)

II मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । 5x1=5

11. ब्रह्मा देवानां .... सम्बभूव ।
12. धर्मज्ञः सत्यसन्धश्च .... च हिते रतः ।
13. परोपकारः पुण्याय .... परपीडनम् ।
14. बले पराक्रमे युद्धे .... तव निग्रहे ।
15. तत्र सत्रं परित्रातुं .... महामुनिः ।

(पापाय, प्रजानां, प्रथमः, विश्वामित्रो, शक्तोऽहं)

III संयोजयत । 1x5= 5

16.

क	ख
सत्यवहः	कालिदासः
अतिबला	पर्वतराजः
विश्वामित्रः	भारद्वाजः
कविकुलगुरुः	विद्या
कुमारसम्भवम्	गाधिनन्दनः
	महाकाव्यम्

(P.T.O)

https://www.karnatakaboard.com

PART-B

IV द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया, कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत। (चतुर्णामेव) 4x2=8

17. ब्रह्मविद्यायाः परम्परां लिखत ।
18. अपरायां विद्यायां के अन्तर्भवन्ति ?
19. शश-कपिञ्जलयोः वासस्थानविषयकः कलहः कः?
20. भीमसेनः हनूमतः विषये किं वदति?
21. हनूमान् स्वपरिचयं कथं करोति?
22. मुनयः किमर्थं हिमवतः समीपम् आगताः?

V पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत। (चतुर्णामेव) 4x2=8

23. सर्वमिदं विज्ञातं भवतीति ।
24. परा चैवापरा च ।
25. मया दृष्टव्योऽयं न्याय्यः ।
26. अहिंसैव धर्ममार्गः ।
27. कृतावभृथो भवितुमभिलषामि ।
28. मारीचनीचं जनयाम्बभूव ।

PART-C

VI पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा कुरुत। (द्वयोरेव) 2x3=6

29. सर्वशास्त्रार्थतत्वज्ञः स्मृतिवान् प्रतिभानवान् ।
सर्वलोकप्रियः साधुरदीनात्मा विचक्षणः ।।
30. स्मितपूर्वाभिभाषी च धर्मं सर्वात्मना श्रितः ।
सम्यग्योक्ता श्रेयसां च न निगृह्य कथारुचिः ।।
31. उत्तिष्ठ देहि मे मार्गं पश्य वा मेऽद्य पौरुषम् ।
मच्छासनमकुर्वाणं त्वां वा नेष्ये यमक्षयम् ।।
32. एवं वादिनि देवर्षौ पार्श्वे पितुरधोमुखी ।
लीलाकमलपत्राणि गणयामास पार्वती ।।

VII दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत। 4x5=20 (चतुर्णामेव)

33. श्रीरामस्य आदर्शगुणान् सङ्गृह्य लिखत ।
34. मार्जारस्य धर्मोपदेशं विवृणुत ।
35. मार्जारः शश-कपिञ्जलौ कथं व्यापादयति?
36. हनूमता कृतां भीमसत्वपरीक्षां विवृणुत।
37. विश्वामित्रस्य विज्ञापनं तथा दशरथस्य निर्णयम् लिखत।
38. ताटकावधसन्दर्भे श्रीरामस्य सन्देहः कः? सः कथं निवारितः?
39. अङ्गिरसः हिमवन्तं किम् अवोचत्?

(P.T.O)

https://www.karnatakaboard.com

PART-D

VIII यथा निर्देशं लिखत। (पश्नानामेव) 5x2=10

40. **सन्धिं विभजत । (द्वयोः)**

तत्रापरा । अहिंसैव । सन्ध्येव ।

41. **सन्धिं योजयत । (द्वयोः)**

सम्यक् + योक्ता । तु + एतत् । भिक्षा + असि ।

42. **विग्रहवाक्यं लिखत। (द्वयोः)**

ज्येष्ठपुत्रः । अनित्यानि । कौसल्याजानि ।

43. **समस्तपदं लिखत। (द्वयोः)**

देवश्च असुरश्च मनुष्यश्च । बलेन उन्मत्तः । न अन्यवन्दिनः ।

44. **पदपरिचयं कुरुत। (द्वयोः)**

मुक्त्वा । कर्तव्यम् । विधातुम् ।

45. **समानार्थकपदं लिखत। (द्वयोः)**

वासवः । पर्वतः । शिवः ।

46. **विरुद्धार्थकपदं लिखत। (द्वयोः)**

मित्रम् । नित्यानि । अक्षरम् ।

IX 47. संस्कृतभाषया अनुवदत । 4x1=4

i) ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸನಿದ್ದನು.
There lived a scholar in Kashi.

ii) ಮರದಿಂದ ಹಣ್ಣು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.
A fruit falls from the tree.

iii) ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆದರು.
The great sage Valmiki composed Ramayana.

iv) ನೀನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ?
What are you doing ?

X इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।(संस्कृतभाषया) 4x1=4

48. ध्रुवः उत्तानपादस्य पुत्रः । तस्य मातुः नाम सुनीतिः इति । राज्ञः प्रियपत्नी सुरूचिः । एकदा ध्रुवः पितुः उत्सङ्गे उपवेष्टुम् पितुः समीपं गतवान् । तदा सुरूचिः कुपिता अभवत् । दुःखेन ध्रुवः स्वमातरम् अवदत् - ''नारायणं पूजयित्वा ध्रुवं स्थानं सम्पादयिष्यामि' इति । ध्रुवः नारदमहर्षेः उपदेशम् अनुसृत्य तपश्चरति । तस्य तपसा तुष्टः नारायणः तस्मै ध्रुवपदम् अनुगृहीतवान्।

प्रश्नाः -

1) ध्रुवः कस्य पुत्रः ?
2) उत्तानपादस्य प्रियपत्नी का?
3) ध्रुवः कस्य उपदेशम् अनुसृत्य तपश्चरति?
4) तुष्टः नारायणः तस्मै किं अनुगृहीतवान्?

****

https://www.karnatakaboard.com